

ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE TASARIM FAALİYETLERİNE SAĞLANAN DESTEK VE TEŞVİKLERDE SON DURUM

A. GİRİŞ

26.02.2016 tarih ve 29636 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6676 sayılı Kanunla araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde yeni düzenlemeler yapılmıştır. Bu kanunla değişiklik yapılan Kanunlara eklenenler doğrultusunda 10.08.2016 tarih ve 29797 sayılı Resmi Gazete’de Araştırma Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliği; 10.08.2016 ve 11.08.2016 tarihli Resmi Gazetelerde yayımlanan 2016/9091, 2016/9092 ve 2016/9093 sayılı BKK; 30.09.2016 tarih ve 29843 sayılı Resmi Gazete’de de 4, 5 ve 6 Seri No.lu 5746 sayılı Araştırma Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Tebliği yayımlanarak araştırma, geliştirme ve tasarım faaliyetlerinde yeni bir dönem başlamıştır.

Bu sirkülerimizde araştırma, geliştirme ve tasarım faaliyetlerine sağlanan; istisna, indirim, destek ve teşviklerde geline son durum özetlenmeye çalışılmıştır.

B. GENEL AÇIKLAMA

5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun 12.03.2008 tarih ve 26814 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak 01.04.2008 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Bu Kanun öncesinde Ar-Ge harcamaları sadece Ar-Ge departmanına sahip gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından harcama tutarının %40’ının gelir veya kurumlar vergisi matrahından düşülmesi yoluyla, Ar-Ge indirimi şeklinde teşvik ediliyordu. 5746 sayılı Kanun ile araştırma geliştirme faaliyetlerine; harcama tutarının %100 oranında gelir ve kurumlar vergisi indirimi yanında, gelir vergisi stopajı istisnası, sigorta primi işveren payı desteği, damga vergisi istisnası ve teknoloji sermayesi desteği teşvikleri de ilave edildi.

Daha sonradan 5520 sayılı Kurumlar Vergisi ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunlarında yapılan değişikliklerle bu Kanunlar kapsamında teşvik edilen Ar-Ge indirimi de %100’e çıkartıldı. Ancak 5746 sayılı Kanun kapsamındaki Ar-Ge indirimi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu kapsamındaki Ar-Ge indirimin uygulamasında farklılıklar bulunuyordu.

6728 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 58. maddesiyle 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunun 10. maddesinin birinci fıkrasında yer alan (a) Ar-Ge indirimi bendi Kanun metninden çıkarıldı. Bu işlem 5520 sayılı Kanunun 35. ve geçici 1. maddesinin dokuzuncu fıkrasına göre teknik açıdan bir sorun teşkil etse de 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde değişiklik yapan 11 seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde yer alan açıklamadan Ar-Ge ve tasarım indiriminde bu teknik hatanın bir sorun teşkil etmeyeceği anlaşılmaktadır. 1 seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde değişiklik yapan 11 seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği ile 1 seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde yer alan Ar-Ge indirimine ilişkin açıklamalar Tebliğ metninden çıkartılarak 09.08.2016 tarihinden itibaren 5746 sayılı Kanun ve bu Kanuna göre çıkartılan Yönetmelik ve Tebliğler ışığında Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlanılacağı düzenlemesi yapılmıştır.

Sirküler No :409-2017/2

Sirküler Tarihi :20.01.2017

AKTİF YEMİNLİ MALİ
MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Yapılan değişiklikle 09.08.2016 tarihinden itibaren Kurumlar Vergisi Kanunundaki Ar-Ge indirimini yürürlükten kaldırılmış olup Ar-Ge ve tasarım indirimini 5746 sayılı Kanun ve bu Kanuna ilişkin BKK, Yönetmelik ve Tebliğler gereğince uygulanacaktır. 09.08.2016 tarihinden önce geçerli mevzuat gereğince Kurumlar Vergisi Kanununa göre Ar-Ge indirimine hak kazananlar değişiklik öncesindeki düzenlemelere göre Ar-Ge indiriminden faydalanmaya devam edeceklerdir.

6676 sayılı Kanunla yapılan değişiklik öncesinde sadece araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) faaliyetleri desteklenip teşvik edilirken, 6676 sayılı Kanun ile tasarım faaliyetleri de destek ve teşvik kapsamına alındı.

Bu açıklamalarımızın ışığı altında Ar-Ge ve tasarım faaliyetlerine sağlanan; indirim, istisna, teşvik ve desteklerde son durum aşağıda olduğu gibi özetlenmeye çalışılmıştır.

C. DESTEK VE TEŞVİK KAPSAMINDAKİ FAALİYETLER

Araştırma ve Geliştirme (Ar-Ge) ve tasarım faaliyetleri destek ve teşvik kapsamında olup bu faaliyetler içinde yer alan yenilik ve yazılım faaliyetleri de destek ve teşvik unsurlarından faydalanmaktadır.

Araştırma ve geliştirme, kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları, çevre uyumlu ürün tasarımı veya yazılım faaliyetleri ile alanında bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayan, bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanan, çıktıları özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerik taşıyan faaliyetleri **araştırma, geliştirme (Ar-Ge) faaliyeti** olup sanayi alanında ve Bakanlar Kurulunun uygun göreceği diğer alanlarda katma değer ve rekabet avantajı yaratma potansiyeline haiz, ürün veya ürünlerin işlevselliğini artırma, geliştirme, iyileştirme ve farklılaştırmaya yönelik yenilikçi faaliyetlerin tümü **tasarım faaliyetidir**.

Yenilik: Sosyal ve ekonomik ihtiyaçlara cevap verebilen mevcut pazarlara başarı ile sunulabilecek ya da yeni pazarlar yaratabilecek; yeni bir ürün ya da mal, hizmet, uygulama, yöntem veya iş modeli fikri ile oluşturulan süreçleri ve süreçlerin neticelerini ifade etmektedir.

Yazılım: Bir bilgisayar, iletişim cihazı veya bilgi teknolojilerine dayalı bir diğer cihazın çalışmasını ve kendisine verilen verilerle ilgili gereken işlemleri yapmasını sağlayan komutlar dizisinin veya programların ve bunların kod listesini, işletim ve kullanım kılavuzlarını da içeren belgelerin, belli bir sistematik içinde, tasarlama, geliştirme şeklindeki ürün ve hizmetlerin tümü ile bu ürün ya da mal ve hizmetlerin lisanslama, kiralama ve tüm hakları ile devretme gibi teslim şekillerinin tümünü ifade etmektedir.

Ar-Ge merkezlerinde, tasarım merkezlerinde, teknoloji merkezi işletmelerde, teknogirişim sermayesi desteğinden yararlanan işletmeler tarafından yapılan harcamalar ile ilgili kurum ve kuruluşlarca desteklenen Ar-Ge ve tasarım projeleri, rekabet öncesi işbirliği projeleri için gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından yapılan harcamalarının tamamı Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlanır.

Ar-Ge merkezi ile tasarım merkezi kurup sağlanan destek ve teşviklerden yararlanmak isteyen işletmeler Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına yazılı veya elektronik ortamda başvuruda bulunmak zorundadırlar. Başvurusu olumlu bulunanlara “Ar-Ge Merkezi” veya “Tasarım Merkezi” belgesi verilir. Bu belgeleri alan işletmeler Değerlendirme ve Denetim Komisyonu karar tutanağının imzaladığı tarihten itibaren Kanun kapsamında sağlanan destek ve teşviklerden yararlanmaya başlarlar.

Sirküler No :409-2017/2

Sirküler Tarihi :20.01.2017

AKTİF YEMİNLİ MALİ
MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Yönetmelikte Ar-Ge ve tasarım merkezleri aşağıda belirtildiği gibi tanımlanmış olup Ar-Ge merkezi tanımında yer alan ve Ar-Ge merkezinde tam zamanlı olarak çalışan en az 50 Ar-Ge personeli sayısı, 2016/9093 Bakanlar Kurulu Kararıyla 15 (2016/9093 sayılı kararda sayılı bazı sınıflar için 30) Ar-Ge personeline indirilmiştir. Tasarım merkezi için ise tam zamanlı olarak çalışan en az 10 tasarım personeli istihdam edilmek zorundadır.

Ar-Ge merkezi: Ar-Ge ve yenilik projelerini veya sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan ve dar mükellef kurumların Türkiye'deki işyerleri dâhil, kanunî veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketlerinin; organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, münhasıran yurt içinde araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan ve en az elli tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam eden, yeterli Ar-Ge birikimi ve yeteneği olan birimleri,

Tasarım merkezi: Tasarım projelerini veya sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütülen tasarım faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan ve dar mükellef kurumların Türkiye'deki iş yerleri dâhil, kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketlerinin; organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, münhasıran yurt içinde tasarım faaliyetlerinde bulunan ve en az on tam zaman eşdeğer tasarım personeli istihdam eden, yeterli tasarım birikimi ve yeteneği olan birimleri,

Ar-Ge ve tasarım merkezi ile teknoloji merkezlerinde yapılan harcamalar dışında proje bazındaki Ar-Ge ve tasarım indiriminden faydalanmak isteyen mükelleflerin bu projeleri; kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenmesi ve TUBİTAK tarafından onaylanması gerekiyor.

Rekabet öncesi işbirliği projelerinde proje sözleşmesinin proje ortakları ve Bakanlıkça imzalanarak yürürlüğe girdiği; teknoloji merkezi işletmelerde yürütülen projelerde projenin onaylandığı, teknogirişim sermayesi desteklerinde kamu idaresiyle yapılan proje sözleşmesinin imzalanarak yürürlüğe girdiği, diğer kurum ve kuruluşlarca desteklenip TUBİTAK tarafından onaylanan Ar-Ge ve tasarım projelerinde ise destek karar yazısının düzenlendiği veya proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Kanun kapsamında sağlanan destek ve teşviklerden yararlanılmaya başlanır.

En son kanuni düzenlemelerle Ar-Ge ve tasarım faaliyetleri iki farklı kanunla teşvik edilmekte olup; 5746 sayılı Kanun kapsamındaki destek ve teşvikler genellikle Ar-Ge ve tasarım faaliyetleri için harcama yapan mükelleflerin diğer faaliyetlerden elde ettikleri gelirler için ödeyecekleri gelir/kurumlar vergisi matrahından indirim yapmak suretiyle teşvikini, 4691 sayılı Kanun kapsamındaki düzenlemeler ise genellikle Ar-Ge ve tasarım faaliyetlerinden sağlanan kazancın vergiden istisna tutmak suretiyle teşvikini amaçlamaktadır.

Her iki kanunda da yer alan müşterek teşvikler; ücretlerde gelir vergisi stopajı istisnası/desteği, ücretlerde damga vergisi stopajı istisnası ve sigorta primi işveren payı desteğidir. Her iki kanunun sağladığı teşviklerden istifade hakkının bulunması durumunda sadece bir kanunun sağladığı teşvik imkanından istifade olunabilecektir.

D. 4691 SAYILI KANUN KAPSAMINDAKİ AR-GE VE TASARIM FAALİYETLERİNE SAĞLANAN DESTEK VE TEŞVİKLER

Teknopark olarak bilinen Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, 4691 sayılı Kanuna dayanılarak belirlenmekte ve oluşturulmaktadır. Bölge anonim şirket şeklinde kurulan yönetici şirketler tarafından sevk ve idare edilmekte olup bölgede faaliyette bulunacak şirketler, yönetici şirkete başvurarak Ar-Ge ve tasarım projelerinin değerlendirilip uygun bulunmasından sonra bölgeye kabul edilmektedirler.

6676 sayılı Kanunla 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununda da değişiklikler yapılmış olup bu bölgedeki tasarım faaliyetleri sonucunda elde edilen gelirlerin bu Kanun kapsamındaki destek ve teşviklerden faydalanılması sağlanmıştır. Ayrıca bölgede faaliyet gösteren şirketlere sermaye desteği sağlayanlara katkı sağladıkları sermaye tutarı kadar Ar-Ge ve tasarım indirimi imkanı tanınmıştır.

Buna göre son kanuni düzenlemelerle 4691 sayılı Kanun kapsamında teknoparklarda Ar-Ge ve tasarım faaliyeti gösteren şirketlere; gelir ve kurumlar vergisi istisnası, ücretlerde gelir vergisi ve damga vergisi stopajı istisnası ile sigorta payı işveren desteği, Bakanlıkça uygun görülen projelere yatırım yapanlara Ar-Ge ve tasarım sermayesi indirimi teşviki sağlanmaktadır. Yönetici şirkete ise 4691 sayılı Kanunun uygulanması ile ilgili olarak düzenlenen kâğıtlar yönünden damga vergisi, yapılan işlemler bakımından harç istisnası; bölge alanı içerisinde sahip olduğu taşınmazlar dolayısıyla emlak vergisi istisnası tanınmaktadır. Ayrıca atık su arıtma tesisi işleten bölgelerden, belediyelerce atık su bedeli alınmaz.

D.1 Gelir ve Kurumlar Vergisinden İstisna Tutulacak Kazanç

4691 sayılı Kanun uygulaması kapsamında kurulan yönetici şirketlerin elde ettikleri kazançlar ile bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, münhasıran bu bölgedeki yazılım, tasarım ve Ar-Ge faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları 31.12.2023 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır.

Bölgede faaliyet gösteren şirketler, bölgede başlatıp sonuçlandırdıkları Ar-Ge ve yenilik projesi sonucunda elde edilen teknolojik ürünün seri üretimini yönetici şirketin uygun bulması ve Bakanlığın izin vermesi şartıyla yapabilirler. Ancak yapılan yatırım harcamalarını tutmak zorunda oldukları defterlerde diğer yatırımlardan ve bölgede yürüttükleri Ar-Ge ve tasarım faaliyetlerine ilişkin gelir ve giderlerinden ayrı olarak izlemeleri gerekmektedir. Bölgede yatırım ve seri üretime izin verilmesi halinde anılan kanunun geçici ikinci maddesi gereğince bu yatırımdan elde edilen gelir 31.12.2023 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden istisna olacak.

Görülebileceği üzere, 4691 sayılı Kanun kapsamındaki Ar-Ge faaliyetleri, izin verilmesi halinde bölge içinde geliştirilen ve üretilen mal veya hizmetlerin satılması sonucunda elde edilen gelirler için getirilen diğer kazanç istisnasıdır. Bölgede yapılan harcamalar için (5746 sayılı Kanun kapsamında olmadığı sürece) Ar-Ge indiriminden istifade edilmesi söz konusu olmadığı gibi bölgedeki faaliyetlerden zarar elde edilmiş olması halinde elde edilen zarar diğer faaliyetlerden elde edilen kazançlardan mahsup edilemeyecektir.

Bölgede faaliyette bulunan mükellefler yukarıda belirtilen izin dışında bölge dışında gerçekleştirdikleri faaliyetlerinden veya bölge içinde Ar-Ge ve tasarım faaliyeti dışındaki işlemlerden elde ettiği kazançlar istisnadan yararlanamaz. Bölge dışındaki faaliyetlerden elde edilen kazançlar; yazılım, Ar-Ge ve tasarım faaliyetleri sonucunda elde edilmiş olsa dahi istisnadan yararlanamaz. Şöyle ki; teknoloji geliştirme bölgelerinde yazılım, tasarım ve Ar-Ge faaliyetinde bulunan şirketlerin, bu faaliyetler sonucu buldukları ürünleri kendilerinin seri üretime tabi tutarak pazarlamaları halinde, bu ürünlerin pazarlanmasından elde edilen kazançların lisans, patent gibi gayrimaddi haklara isabet eden kısmı, transfer fiyatlandırması esaslarına göre ayrıştırılmak suretiyle istisnadan yararlanabilecektir. Üretim ve pazarlama organizasyonu nedeniyle doğan kazancın diğer kısmı ise istisna kapsamında değerlendirilmeyecektir. Ancak, lisans, patent gibi gayrimaddi haklara bağlanmamış olmakla birlikte uyarlama, yerleştirme, geliştirme, revizyon, ek yazılım gibi faaliyetlerden elde edilen kazançların istisna kapsamında değerlendirileceği tabiidir.

Örneğin; teknoloji geliştirme bölgesinde yazılım faaliyetinde bulunan şirketin, ürettiği yazılımların lisans satışından veya kiralanmasından elde edeceği kazançlar istisnadan yararlanacak, ancak söz konusu yazılımın disk, CD veya elektronik ortamda pazarlanmasından elde edilen kazançların (lisansa isabet eden kısmı hariç) istisnadan yararlanması mümkün olmayacaktır.

Aynı şekilde, bir ilaç şirketince bölgede gerçekleştirilen Ar-Ge faaliyeti sonucu ortaya çıkan kanser ilacına ait gayri maddi hakkın kiralanması veya devrinden elde edilecek kazançlar istisnadan yararlanacak, ilacın bizzat üretilerek satılması halinde bu faaliyetten elde edilen kazancın gayrimaddi hakka isabet eden kısmı hariç istisnadan yararlanması mümkün olmayacaktır.

D.2 Çalışanlara Sağlanan Gelir Vergisi Stopajı İstisnası ve Sigorta Primi İşveren Desteği

Bölgede çalışan personelin elde ettiği ücret geliri de personele sağlanmış bir kazanç istisnası olup çalışan personelin SGK işveren payı desteği ise bölgede Ar-Ge yenilik ve tasarım faaliyetinde bulunan işverene sağlanan destek niteliğindedir. Ar-Ge ve tasarım personeli ile destek personeli çalıştıran işverenlere sağlanan destek 5746 sayılı Kanun uygulamasından fazla çalışmaya ilişkin ücretler hariç farksızdır. Bu konuya 5746 sayılı Kanun Kapsamında sağlanan destek ve teşvikler bölümünde ayrıntılı olarak değinilmiştir.

4691 sayılı Kanun kapsamında Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde çalışan; AR-GE, tasarım ve destek personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri 31.12.2023 tarihine kadar her türlü vergiden müstesnadır. Gelir vergisi stopajı ve sigorta primi işveren hissesine ilişkin teşviklerden yararlanacak olan destek personeli sayısı, AR-GE ve tasarım personeli sayısının yüzde onunu aşamaz. Hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri ile 17.03.1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda belirtilen tatil günlerine isabet eden ücretler de bu istisna kapsamındadır. Haftalık kırk beş saatin üzerindeki ve ek çalışma sürelerine ilişkin ücretler bu istisnadan faydalanamaz. Yönetici şirket, ücreti gelir vergisi istisnasından yararlanan kişilerin bölgede fiilen çalışıp çalışmadığını denetler. Ancak, Bölgede yer alan işletmelerde çalışan Ar-Ge ve tasarım personelinin bu Bölgelerde yürüttüğü projelerle doğrudan ilgili olmak şartıyla, proje kapsamındaki

faaliyetlerin bir kısmının Bölge dışında yürütülmesinin zorunlu olduğu durumlarda Bölge dışındaki bu faaliyetlere ilişkin ücretlerinin yüzde yüzünü aşmamak şartıyla Bakanlar Kurulunca ayrı ayrı veya birlikte belirlenecek kısmı ile Bölgede yer alan işletmelerde en az bir yıl süreyle çalışan Ar-Ge ve tasarım personelinin yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yılı, doktora yapanlar için iki yılı geçmemek üzere Bölge dışında geçirdiği sürelerle ilişkin ücretlerin yüzde yüzünü aşmamak şartıyla Bakanlar Kurulunca ayrı ayrı veya birlikte belirlenecek kısmı, gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilir. Bu kapsamda teşvikten yararlanılması için Bölge yönetici şirketinin onayının alınması ve Bakanlığın bilgilendirilmesi zorunludur. Yönetici şirketin onayı ile Bölge dışında geçirilen sürenin Bölgede yürütülen görevle ilgili olmadığına tespit edilmesi halinde, ziyaa uğratılan vergi ve buna ilişkin cezalardan ilgili işletme sorumludur.

D.3 Teknogirişim Sermayesi Desteğinde Ar-Ge ve Tasarım İndirimi

Kazanç istisnası dışında bölgede yazılım, tasarım ve Ar-Ge faaliyeti gösterenlere, sermaye desteği yapan şirketlere sermaye desteği sağlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine Ar-Ge ve tasarım sermayesi indirimi hakkı tanınmaktadır. 6676 sayılı Kanunun 15. maddesiyle 4691 sayılı Kanuna eklenen geçici 4. maddeyle yatırımcı şirketlerce, bölgede faaliyet gösteren şirketlerin Bakanlık tarafından onaylanmış projelerine yapacakları sermaye desteğine gelir ve kurumlar vergisi matrahlarından indirim hakkı verilmektedir.

01.03.2016 tarihinden 31.12.2023 tarihine kadar uygulanmak üzere, bölgede faaliyette bulunanlara Bakanlık tarafından uygun görülen alanlarda gerçekleştirecekleri projelerinin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye destekleri, beyan edilen gelirin veya kurum kazancının yüzde onunu ve öz sermayenin yüzde yirmisini aşmamak üzere, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89. maddesi uyarınca ticari kazancın ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10. maddesine göre kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılır. İndirim konusu yapılacak tutar yıllık olarak 500.000 Türk lirasını aşamaz.

Bu kapsamdaki projelerin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin iki yıl içerisinde ilgili projenin finansmanında kullanılmayan kısmı için indirim dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.

E. 5746 SAYILI KANUN KAPSAMINDAKİ AR-GE VE TASARIM FAALİYETLERİNE SAĞLANAN DESTEK VE TEŞVİKLER

5746 sayılı Kanunda 6676 sayılı Kanun ile önemli değişiklikler yapılmış olup yapılan değişiklikler 01.03.2016 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Yapılan değişikliklerle; Ar-Ge merkezlerinde, tasarım merkezlerinde, teknoloji merkezi işletmelerde, ilgili kuruluşlarca desteklenen Ar-Ge, yenilik ve tasarım projeleri ve teknoloji girişim sermayesi desteği alanlarca yapılan Ar-Ge, yenilik ve tasarım harcamalarına;

1. Ar-Ge ve tasarım indirimi,
2. Çalışanlara gelir vergisi stopajı desteği,

3. Sigorta primi işveren payı desteği,
  4. Damga vergisi istisnası,
  5. Gümrük vergisi istisnası,
  6. Temel bilimler desteği,
  7. Tasarım tescil desteği,
- sağlanmaktadır.

E.1 Ar-Ge ve Tasarım İndirimi

Ar-Ge ve tasarım indirimine ilişkin usul ve esaslar 6 seri No.lu 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Genel Tebliğinde açıklanmıştır. Anılan Tebliğin 3. maddesinde yukarıda da yer verilen Ar-Ge ve tasarım faaliyeti ile yeniliğin tanımı yapılmış; Ar-Ge ve tasarım faaliyeti sayılmayacak faaliyetler sıralanmış ve bu faaliyetlerin Ar-Ge ve tasarım indiriminden faydalanamayacağı açıkça belirtilmiştir.

Tebliğin 3. maddesinin altıncı ve yedinci fıkralarında Ar-Ge ve tasarım faaliyetlerinin ne zaman son bulduğu ve dolayısıyla hangi harcamaların Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edileceği aşağıda olduğu gibi belirtilmiştir.

(6) 5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge faaliyeti, esas itibarıyla denemelerin son bulduğu, ilk üretimin yapıldığı aşamada sona erer. Ar-Ge projesi neticesinde elde edilen ürünün pazarlanabilir aşamaya geldiği andan itibaren Ar-Ge projesi bitmiş sayılır. Bu tarihten sonra yapılan harcamalar Ar-Ge harcaması kapsamında değerlendirilmez. Ancak, tamamlanan bir proje sonucunda elde edilen ürünün geliştirilmesi amacıyla yapılacak çalışmalar, yeni Ar-Ge projesi olarak değerlendirilir.

(7) Nihai ürünün oluşturulması aşamasında elde edilen ürünlerin kullanılabilirliğini ölçmek ve gerektiğinde değişiklik yapılmak üzere işletme içinde veya dışında test edilmesi amacıyla yapılan harcamalar Ar-Ge faaliyeti kapsamındadır. Ancak, ticari üretimin planlanması ve seri üretim sürecine ilişkin harcamalarla, ürünün tanıtılması amacıyla üretilip dağıtılan numuneler için yapılan harcamalar da Ar-Ge faaliyeti kapsamı dışındadır.

Ar-Ge ve tasarım faaliyetlerinin başlangıç ve bitiş tarihlerinin tayini önem arz etmekte olup bu faaliyetlere sağlanan imkanlar bu süreler dahilinde geçerlilik kazanmaktadır.

Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilecek harcamalar; ilk madde ve malzeme giderleri, amortisman giderleri, personel giderleri, genel giderler, dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler ile vergi, resim ve harçlar olarak beş başlıkta toplanmış olup muhasebe kayıtlarında da bu şekilde sınıflandırılması ve proje bazında ayrı ayrı takip edilmesi gerekmektedir.

E.1.1 Ar-Ge ve Tasarım İndirimine Konu Harcama Tutarının Tespiti

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda yer alan Ar-Ge indirimi 6728 sayılı Kanunun 58. maddesiyle 09.08.2016 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır. Bu tarihten sonraki Ar-Ge ve tasarım indirimine ilişkin usul ve esaslar 5746 sayılı Kanun ve bu Kanuna ilişkin olarak yayımlanan yönetmelik ve tebliğlere göre işlerlik kazanmıştır. Ancak 09.08.2016 tarihinden önce 5520 sayılı Kanun hükümlerine göre Ar-Ge indiriminden yararlanan kurumlar vergisi mükellefleri bu

faaliyetlerinin devamı süresince değişiklik öncesindeki hükümlere göre Ar-Ge indiriminden yararlanacakları tabiidir.

Yeni düzenlemelere göre Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlanacak olan harcamalar aşağıdaki başlıklar altında Ar-Ge veya tasarım projesi bazında toplanacak olup **yapılan harcamaların doğrudan gider yazılması söz konusu değildir.** Daha önceki düzenlemelere göre Ar-Ge harcamaları sonucunda gayri maddi hak elde edilmesi halinde aktifleştirilen harcamalar, yeni düzenlemede harcamalar sonucunda gayri maddi hak oluşup oluşmadığına bakılmaksızın yapılan tüm harcamalar aktifleştirilmek zorundadır. Ar-Ge ve tasarım faaliyetleri sonucunda aktifleştirilen Ar-Ge ve tasarım harcamaları amortisman yoluyla gider yazılacaktır. Dolayısıyla yıllara sari Ar-Ge ve tasarım projelerine ilişkin harcamaların gider yazılabilmesi için Ar-Ge ve tasarım projesinin sonuçlanmış olması gerekmektedir. Diğer bir deyişle cari dönemde yapılan Ar-Ge ve tasarım harcamaları indirim konusu yapılabilecek ancak bu harcamalar proje tamamlanıncaya kadar gider yazılamayacaktır. Projenin tamamlanmasına zorunlu nedenlerle imkan kalmaması veya projenin başarısızlıkla sonuçlanması nedeniyle iktisadi kıymet oluşmaması hallerinde, Ar-Ge ve tasarım faaliyetleri kapsamında yapılan ve önceki yıllarda aktifleştirilen tutarlar doğrudan gider yazılabilecektir.

E.1.1.1 İlk Madde ve Malzeme Giderleri

Her türlü doğrudan ilk madde, yardımcı madde, işletme malzemesi, ara mamul, yedek parça, prototip ve benzeri giderler ile 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre amortismanla tabi tutulması mümkün olmayan maddi kıymetlerin iktisabına ilişkin giderler bu kapsamdadır. Hammadde ve diğer malzeme stoklarından Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde fiilen kullanılan kısma ilişkin maliyetler Ar-Ge ve tasarım indirimine konu tutarın tespitinde dikkate alınacaktır. Bu nedenle, henüz Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde kullanılmamış olan hammadde ve diğer malzemelere ilişkin maliyet tutarlarının stok hesaplarında; kullanılan, satılan ya da elden çıkarılanların da stok hesaplarından mahsup edilmek suretiyle izlenmesi gerekir. Buna göre, Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerinde fiilen sarf edilmeyen ilk madde ve malzemelere ilişkin giderlerin Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilmesi mümkün değildir.

E.1.1.2 Amortismanlar

Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla iktisap edilen amortismanla tabi iktisadi kıymetler için ayrılan amortismanlar bu kapsamdadır. Bu çerçevede, sadece Ar-Ge ve tasarım projesine tahsis edilen veya münhasıran Ar-Ge veya tasarım merkezi olarak kullanılan taşınmazlarla amortismanla tabi iktisadi kıymetlere ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre hesaplanan amortismanların tamamı, bu kapsamda indirim tutarının tespitinde dikkate alınabilecektir. Ancak; Ar-Ge ve tasarım faaliyeti dışında başka faaliyetlerde de kullanılan makine ve teçhizata ilişkin amortismanlar, bunların Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde kullanıldığı gün sayısına göre hesaplanacaktır. Ar-Ge ve tasarım faaliyeti dışındaki faaliyetler için de kullanılan taşınmazlara ait amortisman giderleri, bu taşınmazların yüzölçümüne (metrekare) göre belirlenecek amortisman tutarı indirim konusu yapılabilecektir. Örneğin otomotiv yan sanayinde faaliyet gösteren bir şirket fabrika ve idari merkez olarak kullandığı işyerindeki Ar-Ge Merkezinin kapladığı kapalı alanı dikkate alınarak

hesapladığı amortisman tutarını indirimine konu harcama olarak dikkate alabilecektir. Ar-Ge veya tasarım merkezlerinin bulunduğu binaların toplam yüzölçümünün tespitinde, faaliyetlerde kullanılmaya mahsus kapalı alanlar dikkate alınacak olup, otoparklar (kapalı olanlar dahil) ve sosyal tesisler gibi fiilen faaliyetlerde kullanılmaya mahsus olmayan alanlar dikkate alınmayacaktır.

E.1.1.3 Personel Giderleri

Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla çalıştırılan Ar-Ge veya tasarım personeliyle ilgili olarak tahakkuk ettirilen ve 5746 sayılı Kanun kapsamında gelir vergisi stopajı teşviki uygulamasına konu edilen ücretler ile bu mahiyetteki giderler, Ar-Ge ve tasarım indirimine konu tutarın tespitinde dikkate alınabilecektir. Ar-Ge veya tasarım merkezleri alanı dışında geçirilen süreye isabet eden ve 2016/9091 sayılı BKK ile belirlenen çalışmalara ilişkin ücretler de Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilir. Ancak, Ar-Ge veya tasarım merkezleri alanı dışında geçirilen süreye ilişkin olarak; gerçek yol giderleri dâhil olmak üzere yol, konaklama, gündelik gibi adlar altında gider karşılığı olarak yapılan ödemeler ile sağlanan menfaatler Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilemez.

Tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının yüzde onunu aşmamak üzere, Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine katılan ve bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili destek personelinin 5746 sayılı Kanun çerçevesinde gelir vergisi stopajı teşviki uygulaması kapsamında bulunan ücretleri ile bu mahiyetteki giderler de personel gideri kapsamındadır.

Kısmi çalışma hâlinde, personelin Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ayırdığı zamanın toplam çalışma zamanına oranı dikkate alınmak suretiyle bulunan ücret tutarları, Ar-Ge, yenilik veya tasarım harcaması olarak dikkate alınır.

E.1.1.4 Genel Giderler

Ar-Ge veya tasarım merkezlerinin kira, su, enerji, bakım-onarım, haberleşme, nakliye giderleri ile bu merkezlerde kullanılan makine ve teçhizata ilişkin bakım ve onarım giderleri gibi bu merkezlerde yürütülen faaliyetin devamlılığını sağlamak için yapılan giderler Ar-Ge ve tasarım indirimi kapsamındadır. Bu kapsamda dikkate alınabilecek giderler, münhasıran Ar-Ge veya tasarım merkezi olarak kullanılan yerlere ilişkin katlanılan giderler ile bu faaliyetlerle doğrudan ilgili diğer giderlerdir. Dolayısıyla, kiralanmak suretiyle edinilen ve münhasıran Ar-Ge veya tasarım merkezi olarak kullanılan taşınmazlara ilişkin kira giderleri de bu kapsamdadır.

Genel giderlerde münhasıran Ar-Ge ve tasarım merkezlerinin faaliyetlerinin devamı için gerekli her türlü gider (büro ve kırtasiye sarf malzemeleri hariç) Ar-Ge ve tasarım indirimi kapsamında gider olarak değerlendirilirken; Ar-Ge veya tasarım merkezleri ile birlikte diğer faaliyetlerin de yürütüldüğü yerlere ait kira veya taşınmaz amortismanı, su ve enerji giderleri hariç olmak üzere çeşitli kıstaslara göre ortak genel işletme giderleri üzerinden hesaplanacak paylar Ar-Ge ve tasarım indiriminin hesabında genel gider olarak dikkate alınmayacaktır.

Paylaştırılmak suretiyle gider kabul edilen kira ve taşınmaz amortisman gideri kullanılan alanın yüzölçümüne (metrekare) göre; su ve elektrik giderlerinde ise bu giderleri Ar-Ge ve tasarım merkezine

ilişkin olanı ölçebilen sayaç veya benzeri cihazlarla ayrıştırılabilmesi durumunda bu suretle tespit edilen tutar; bu şekilde ayrıştırılamaması durumunda ise enerji giderleri yüzölçümüne (metrekare) göre, su giderleri ise çalışan personel sayısına göre paylaştırılacaktır.

E.1.1.5 Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

Normal bakım ve onarım giderleri hariç olmak üzere, Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetleriyle ilgili olarak işletme dışında yerli veya yabancı diğer kurum ve kuruluşlardan alınan; mesleki veya teknik destek, test, laboratuvar ve analiz hizmetleri ile bu mahiyetteki diğer hizmet alımları kapsamında yapılan ödemeleri kapsar. Bu şekilde alınan hizmetlere ilişkin harcamalar, proje kapsamında gerçekleştirilen toplam harcama tutarının yüzde ellisini geçemez.

E.1.1.6 Vergi, Resim ve Harçlar

Doğrudan Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ilişkin olan ve gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınabilen vergi, resim ve harçları kapsar. Doğrudan Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinin yürütüldüğü taşınmazlar için ödenen vergiler ile benzeri vergi, resim ve harçlar bu kapsamdadır.

E.1.2 Ar-Ge ve Tasarım İndiriminin Uygulama Zamanı ve İzlenecek Prosedürler

Ar-ge ve tasarım indirimine konu harcamalar, geçici vergi dönemlerinde yapılan harcama tutarı kadar indirilir. Cari dönemde indirim yoluyla giderilemeyen Ar-Ge ve tasarım indirimi takip eden hesap dönemine ilişkin geçici vergi dönemlerinde bir önceki yılın yeniden değerlendirme oranıyla değerlendirilmiş tutar dikkate alınarak belirlenir ve gelir/kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden indirim konusu yapılır.

Ayrıca Ar-Ge ve tasarım merkezi sahibi mükellefler bir önceki yıla göre bu merkezlerde yaptıkları harcama tutarının %50'sini ilave Ar-Ge ve tasarım indirimi olarak düşebileceklerdir. Ancak bu ilave Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlanabilmeleri için aşağıda sayılan kriterlerde bir önceki yıla göre %20 artış sağlamış olmaları gerekmektedir.

İlave Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlanacak olan Ar-Ge ve tasarım merkezi sahibi mükelleflerin aşağıda belirtilen göstergelerde bir önceki yıla göre %20 artış sağlamış olmaları gerekmektedir.

- Ar-Ge veya tasarım harcamasının toplam ciro içindeki payı,
- Tescil edilen ulusal veya uluslararası patent sayısı,
- Uluslararası destekli proje sayısı,
- Lisansüstü dereceli araştırmacı sayısının toplam Ar-Ge personeli sayısına oranı,
- Toplam araştırmacı sayısının toplam Ar-Ge personeli sayısına oranı,
- Ar-Ge sonucu ortaya çıkan yeni ürünlerden elde edilen cironun toplam ciroya oranı.

Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlanacak işletmeler, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi ekinde aşağıda belirtilen belgeleri bağlı bulunulan vergi dairesine verirler:

a) Kanun kapsamında ilk defa Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlanacak olan Ar-Ge merkezlerinden "Ar-Ge Merkezi Belgesi", tasarım merkezlerinden "Tasarım Merkezi Belgesi", proje esaslı Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlanacak olanlardan ise teknik kuruluşlarca düzenlenmiş olan "Ar-Ge ve Yenilik Projesi Değerlendirme Raporu", "Tasarım Projesi Değerlendirme Raporu" veya "Rekabet Öncesi İşbirliği Projesi Değerlendirme ve Denetim Komisyonu Kararı" veyahut proje sözleşmesi, (Ancak, bu belgeleri daha önce vergi dairesine vermiş olup aynı kapsamda Ar-Ge ve tasarım indirimine devam eden işletmelerden, izleyen vergilendirme dönemlerinde bu belgelerin yeniden ibrazı istenmez.)

b) Ar-Ge ve yenilik projeleri, tasarım projeleri ile rekabet öncesi işbirliği projelerinin, teknogirişim sermayesinden yararlanan işletmeler için desteği veren merkezî yönetim kapsamındaki kamu idaresince imzalanmış proje sözleşmesi ve eki iş planının, Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri ile teknoloji merkezi işletmelerinde yürütülen Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerinin hangi aşamada bulunduğu, bu projelerin veya iş planının uygulama durumuna ilişkin belgeler,

c) Ar-Ge ve tasarım indirimine konu olan harcamaların ana gruplar itibarıyla yıllık tutarları ve ayrıntılı dökümünü gösteren liste,

ç) Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri, teknoloji merkezi işletmeleri, Ar-Ge ve yenilik projeleri, tasarım projeleri ile rekabet öncesi işbirliği projeleri ve teknogirişim sermaye desteğinden yararlanan işletmelerde çalışanların projeler itibarıyla sayıları ve nitelikleri, bu personelin projelerde görev aldığı süreler, ücretleri, gelir vergisi stopaj teşvikine konu edilen vergi tutarlarını gösteren liste ile temel bilimler mezunlarının sayıları ve nitelikleri ile bu personele sağlanan desteğe ilişkin bilgi ve belgeler,

d) Dışarıdan alınan test, laboratuvar, analiz danışmanlık, ekspertiz ve benzeri hizmetlere ilişkin olarak, hizmet sağlayan kişi/kurum adı, T.C. kimlik No/vergi kimlik numarası, alınan hizmetin mahiyeti, fatura tarihi ve numarası, tutarı, stopaj ve KDV tutarına ilişkin liste,

e) Sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ilişkin Ar-Ge ve tasarım merkezlerince verilecek Ar-Ge ve tasarım indirim tutarlarını gösteren liste.

Türkiye'nin antlaşmalarla taraf olduğu ikili ya da çok taraflı uluslararası Ar-Ge veya tasarım işbirliği programları fonlarından mali olarak desteklenen Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerinin TÜBİTAK tarafından onaylanmış olması gerekir.

Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri ve rekabet öncesi işbirliği projelerinde Ar-Ge ve tasarım indiriminin uygulanabilmesi için yukarıda sayılan belgeleri de içeren yeminli mali müşavir tasdik raporunun ilgili mevzuatta belirtilen süre içinde bağlı bulunulan vergi dairesine verilmesi zorunludur. Bu durumda; Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri ve rekabet öncesi işbirliği projeleri için yukarıda sayılan belgelerin beyannameyle birlikte ayrıca verilmesi istenilmez. Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri ve rekabet öncesi işbirliği projeleri haricinde kalan projeler ve Kanun kapsamında destek ve teşviklerden yararlananlar için ayrıca yeminli mali müşavir tasdik raporu aranmaz.

Ar-Ge ve tasarım indirimine ilişkin yukarıda sayılan belgelere tam tasdik raporu ekinde yer verilmiş olması durumunda, Ar-Ge ve tasarım indirimine ilişkin olarak ayrıca yeminli mali müşavir tasdik raporu düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

E.2 Çalışanlara Gelir Vergisi Stopajı Desteği

Ar-Ge merkezlerinde, tasarım merkezlerinde, teknoloji merkezi işletmelerde, teknogirişim sermayesi desteğinden yararlanan işletmelerde, ilgili kurum ve kuruluşlarca desteklenen Ar-Ge ve tasarım projeleri ile rekabet öncesi işbirliği projelerinde çalışan Ar-Ge ve destek personeli ile Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde çalışan tasarım ve destek personelinin; bu çalışmalarını karşılığında elde ettikleri ücretlerinin doktoralı olanlar ile temel bilimler alanlarından birinde en az yüksek lisans derecesine sahip olanlar için yüzde doksan beşi, yüksek lisanslı olanlar ile temel bilimler alanlarından birinde lisans derecesine sahip olanlar için yüzde doksanı ve diğerleri için yüzde sekseni muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilir. Yeni oranlar 01.03.2016 tarihinden itibaren uygulanacak olup değişiklik öncesinde doktoralı personel için %90, diğerlerinde ise %80 oranında gelir vergisi stopajı indirimi sağlanıyordu.

Temel bilimler, yükseköğretim kurumlarının; **matematik, fizik, kimya ve biyoloji** lisans programları olup bu programlardan lisans seviyesinde mezun olanların ücretlerinde %90, yüksek lisans seviyesinde mezun olanların ücretlerinde %95 gelir vergisi stopajı desteği sağlanmaktadır.

Gelir vergisi stopajı desteğinde Ar-Ge ve tasarım merkezleri dışındaki faaliyetlerde çalışan personel sayısına bakılmaksızın proje kapsamında yer alan çalışanlar gelir vergisi stopajı desteğinden yararlanırken; Ar-Ge ve tasarım merkezleri gelir vergisi stopajı desteğinden yararlanmak için yukarıda sayılan personel sayısına ulaşmaları zorunludur. 5746 sayılı Kanunun 4. maddesinin üçüncü fıkrasında, asgari Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının hesabında fiilen ve tam zamanlı olarak çalışan personelin üçer aylık dönemler itibarıyla ortalamasının esas alınacağı hükme bağlanmış, Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinin 23. maddesinin birinci fıkrasında ise “Ar-Ge veya tasarım merkezinde çalışan tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personeli sayısı; çalışan personelin, çalışma sürelerine göre üçer aylık dönemler itibarıyla toplam çalışma süresinin, bir kişinin üç aylık tam zamanlı çalışma süresine bölünmesi suretiyle hesaplanır. Haftada kırk beş saatin üzerindeki ve ek çalışma süreleri bu hesaplamada dikkate alınmaz...” açıklamalarına yer verilmiştir. Bu çerçevede, gelir vergisi stopajı teşvikinin hesaplanmasında, bu kapsamdaki personelin fiilen Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ayırdıkları zamanın toplam çalışma zamanına oranı dikkate alınacaktır.

5746 sayılı Kanun kapsamında tam zamanlı olarak çalışan personelin, ay içindeki çalışmalarının tamamının Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetleri ile ilgili olması halinde, hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri ile 17.3.1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda belirtilen tatil günlerine isabet eden süreler de tam zaman eşdeğerin hesabında dikkate alınacaktır. Ancak, haftada 45 saatin üzerindeki çalışma süreleri ile ek çalışma süreleri tam zaman eşdeğerin hesabında dikkate alınmayacaktır.

Kısmi zamanlı çalışma halinde, personelin Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ayırdığı zamanın toplam çalışma zamanına oranı dikkate alınmak suretiyle bulunan ücret tutarları Ar-Ge, yenilik veya tasarım harcaması olarak dikkate alınacak ve gelir vergisi stopaj teşvikinden yararlandırılacaktır. Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde kısmi zamanlı olarak çalışan

personelin hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri ile 2429 sayılı Kanunda belirtilen tatil günlerine isabet eden ücretleri gelir vergisi stopajı teşvikinin uygulamasında dikkate alınmayacaktır.

1.8.2016 tarihli ve 2016/9091 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilen faaliyetlerle sınırlı olmak üzere, Ar-Ge veya tasarım merkezi dışında geçirilecek sürelerin projelerle doğrudan ilgili olduğu ile Ar-Ge ve tasarım merkezi dışında yürütülmesinin zorunlu olduğunun tevsiki ve sorumluluğu, Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetimine aittir. Bu kapsamda teşviktan yararlanmış olan Ar-Ge veya tasarım personeline ilişkin liste projeler itibarıyla Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına sunulan yıllık faaliyet raporlarında bildirilecektir.

1.8.2016 tarihli ve 2016/9091 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca, Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde en az bir yıl süre ile çalışan Ar-Ge veya tasarım personelinin yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yılı, doktora yapanlar için iki yılı geçmemek üzere merkez dışında geçirdiği sürelerle (üniversiteden onaylı aylık ders saati kadar) ilişkin ücretlerin yüzde yüzü, Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinin 10. maddesinde belirtilen esaslar dahilinde gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilecektir. Bu hesaplamalarda lisansüstü eğitimde alınan dersler kapsamında yapılacak araştırmalar da değerlendirilecektir. Yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yıllık, doktora yapanlar için iki yıllık sürelerin uygulamasında kayıt dondurma kapsamında geçen süreler dikkate alınmayacaktır.

Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde çalışan Ar-Ge, tasarım ve destek personeline bu faaliyetlerine ilişkin olarak ödenen ve Gelir Vergisi Kanununun 61. maddesine göre ücret kapsamında değerlendirilen prim, ikramiye ve benzeri ödemeler gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilecektir. Ancak, Ar-Ge veya tasarım merkezleri alanı dışında gerçekleştirilen faaliyetler ile lisansüstü eğitim kapsamında dışarıda geçirilen sürelerle ilişkin ücretlerden; gerçek yol giderleri dâhil olmak üzere yol, konaklama, gündelik gibi adlar altında gider karşılığı olarak yapılan ödemeler ile sağlanan menfaatler destek ve teşvik kapsamında değerlendirilmeyecektir.

Ar-Ge ve tasarım faaliyetleriyle ilgili olarak dışarıda geçirilen zaman ile yüksek lisans ve lisans eğitimi için dışarıda geçirilen sürelerle isabet eden ücretler de, gelir vergisi stopaj teşvikinin hesabında dikkate alınacaktır. Ancak, teşviktan faydalanan süre her hal ve takdirde haftada 45 saate isabet eden ücret tutarını geçemeyecektir.

5746 sayılı Kanunun 2. maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde, tasarım faaliyeti: “Sanayi alanında ve Bakanlar Kurulunun uygun göreceği diğer alanlarda katma değer ve rekabet avantajı yaratma potansiyeline haiz, ürün veya ürünlerin işlevselliğini artırma, geliştirme, iyileştirme ve farklılaştırmaya yönelik yenilikçi faaliyetlerin tümünü,” şeklinde tanımlanmıştır. Ayrıca, söz konusu bentte yer alan yetkiye istinaden 1.8.2016 tarihli ve 2016/9094 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile tasarım faaliyeti olarak belirlenen; sinema filmi, video ve televizyon programı yapımı ve bunların çekim sonrası faaliyetleri, gösteri sanatlarını destekleyici faaliyetler ve uzmanlaşmış tasarım faaliyetlerinde bulunanların istihdam ettikleri personelin ücretlerine de 4 seri No.lu Tebliğde belirlenen esaslar dahilinde gelir vergisi stopajı teşviki uygulanacaktır.

5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürüttükleri Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürüttükleri tasarım faaliyetleri 5746 sayılı Kanunda belirtilen indirim, istisna, destek ve teşvik unsurlarından yararlanabilecektir. Ancak, sipariş verenler, Ar-Ge ve tasarım indirimi ile sipariş verilmesine ilişkin kâğıtlara ait damga vergisi istisnası dışında kalan 5746 sayılı Kanun

Sirküler No :409-2017/2

Sirküler Tarihi :20.01.2017

AKTİF YEMİNLİ MALİ
MÜŞAVİRLİK A.Ş.

kapsamındaki gelir vergisi stopajı teşviki dahil diğer teşvik ve destek unsurlarından yararlanamayacaktır.

Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti kapsamında fazla mesai dahil çalıştığı süreye ilişkin ücret üzerinden hesaplanan vergi tutarına öncelikle 4.2.2007 tarihli ve 26720 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 265)’nde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde asgari geçim indirimi uygulanacak olup asgari geçim indirimi mahsubu yapıldıktan sonra kalan gelir vergisi tutarının doktoralı olanlar ile temel bilimler alanlarından birinde en az yüksek lisans derecesine sahip olanlar için yüzde 95’i, yüksek lisanslı olanlar ile temel bilimler alanlarından birinde lisans derecesine sahip olanlar için yüzde 90’ı ve diğerleri için yüzde 80’i her bir personel bazında muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkiye konu edilecektir.

Gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanacak olan destek personelinin tam zaman eşdeğeri sayısı, toplam tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının yüzde onunu aşamayacaktır. Küsuratlı sayılar tama iblağ edilir. Destek personelinin toplam tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının yüzde onunu aşması hâlinde, brüt ücreti en az olan destek personelinin ücretinden başlamak üzere teşvik uygulanacaktır. Brüt ücretlerin aynı olması hâlinde, ücretine gelir vergisi teşviki uygulanacak destek personeli işverence belirlenecektir. Ar-Ge merkezi veya tasarım merkezi yöneticisi, görev tanımı ve niteliğine göre Ar-Ge personeli, tasarım personeli veya destek personeli olarak dikkate alınacaktır.

E.3 Sigorta Primi İşveren Payı Desteği

Kamu personeli hariç olmak üzere, teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde çalışan Ar-Ge personeli ile destek personelinin; Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde çalışan tasarım ve destek personelinin, Kanun kapsamındaki faaliyetleri karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısı; 4691 sayılı Kanununun geçici ikinci maddesi uyarınca ücreti gelir vergisinden istisna tutulmuş personelin gelir vergisi istisnasının uygulandığı süreçte gelir vergisinden istisna tutulan ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısı, Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.

Sigorta primi işveren hissesi desteğinden, Kanunda aranan şartların taşındığına ve Kanun ve Yönetmeliğin ilgili maddeleri gereğince destekten yararlanmaya hak kazanıldığına ilişkin ilgili kurum, kuruluş veya denetimle görevli şirket tarafından düzenlenen belgenin alındığı tarihi takip eden ay başından itibaren yararlanılır.

İşverenlerin, sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanabilmeleri için kapsama giren sigortalıların çalışmalarına ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içinde Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne veya Sosyal Güvenlik Merkezine vermeleri zorunludur. Söz konusu belgenin yasal süresi dışında verilmesi hâlinde, Kanunda belirtilen sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanılamaz.

Kapsama giren personelin Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetleriyle ilgili çalışmalarının haftalık kırk beş saati doldurması hâlinde çalışılan haftaya ilişkin hafta tatili, sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasında dikkate alınır. Kapsama giren personelin ay içindeki çalışmalarının tamamının Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetleriyle ilgili olması hâlinde yıllık ücretli izin süreleri ile 2429 sayılı Kanunda belirtilen tatil günlerine isabet eden ücretler de bu destek kapsamında değerlendirilir.

Görüleceği üzere kısmi çalışmada Ar-Ge ve tasarım faaliyetlerine ilişkin gelir vergisi stopajı desteği ile SGK işveren payı desteğinde bir farklılık oluşmaktadır. Gelir vergisi stopajı desteğinde kısmi çalışmada sadece çalışılan süreye ait gelir vergisi stopajı desteklenirken, (hafta tatili nedeniyle ödenen ücret gelir vergisi stopajı indiriminden yararlanmazken) ilgili haftada normal çalışma saatinin tamamlanmış (45 saat) olması halinde hafta tatiline isabet eden ücretin SGK işveren payı destek kapsamına girmektedir.

Hizmetleri ve ücretleri daha önce Kanuna göre bildirilmiş olan sigortalılara, işverenlerince, toplu iş sözleşmelerine istinaden ücret farkı ödenmesine karar verilmesi ve Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetleriyle ilgili çalışmalara ait ücret farklarına ilişkin ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin toplu iş sözleşmesinin imzalandığı ayı takip eden ayın sonuna kadar Kuruma verilmesi hâlinde, sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanılabilir.

Destek kapsamındaki Ar-Ge yenilik ve tasarım projelerinde görev alan veya Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde çalışan kamu personeli, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar, 5.6.1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ile staja tabi tutulan öğrenciler ve yurtdışında çalışanlar için, sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanılamaz.

E.4 Damga Vergisi İstisnası

5746 sayılı Kanun kapsamındaki her türlü Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır. Konuya ilişkin olarak 30.09.2016 tarih ve 29843 sayılı Resmi Gazete’de 5 seri No.lu 5746 Sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Genel Tebliğ yayımlanmıştır.

Damga vergisi istisnasının uygulanabilmesi için; Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri, rekabet öncesi işbirliği ile Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projeleri için başvuru yapılan ve desteği veren kamu kurumundan veya Kanunda belirtilen vakıflardan, teknoloji merkezi işletmeleri için TEKMER müdürlüğünden, uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projeleri için TÜBİTAK’tan alınan veya bunlar tarafından onaylanan; kâğıda konu işlemin Kanun kapsamında Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetleri ile ilgili olduğunu gösteren proje öneri bilgileri formu veya destek karar yazısı ya da proje sözleşmesi veya bu mahiyetteki belgenin işlem esnasında noter, resmî daireler, diğer kamu kurum ve kuruluşları gibi işlem yapan kurum ve kuruluşlara ibraz edilmesi yeterli olup, işlem yapan kurum veya kuruluşlarca başka belge aranmaz.

İşlem esnasında, söz konusu belgelerin herhangi bir sebeple ibraz edilememesi durumunda, kâğıtlara ilişkin damga vergisi ilgililerce ödenir.

Kanun kapsamında Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerinde istihdam edilen personele münhasıran bu görevleri ile ilgili olarak yapılan ücret ödemeleri nedeniyle düzenlenen kâğıtlar ile Kanun kapsamına giren sigortalılar için düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgeleri için damga vergisi alınmaz.

Kanun kapsamında damga vergisi istisnası uygulamak suretiyle işlem yapan kurum ve kuruluşlar, istisna sebebiyle ilgililerine ödettirilmeyen veya ödeme sırasında tevkif edilmeyen damga vergisine ilişkin olarak içeriği Maliye Bakanlığınca belirlenen bildirimi, işlemin yapıldığı tarihi izleyen bir ay içinde ilgililerin gelir ve kurumlar vergisi bakımından bağlı bulunduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar. Anılan bildirim 5 seri No.lu 5746 Sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Genel Tebliğ ekinde yer almaktadır.

Ar-Ge ve yenilik faaliyetleriyle, tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak düzenlenen ve istisnaya konu olan kâğıtlar ile istisnanın uygulanmasına dayanak teşkil eden belgeler, kâğıtların düzenlendiği tarihi takip eden yılın başından itibaren beş yıl muhafaza edilir ve gerektiğinde ilgili kişi ve kurumlara ibraz edilir.

E.5 Gümrük Vergisi İstisnası,

Kanun kapsamında yürütülen Ar-Ge, yenilik ve tasarım projeleri ile ilgili araştırmalarda kullanılmak üzere ithal edilen eşya, gümrük vergisi ve her türlü fondan, bu kapsamda düzenlenen kâğıtlar ve yapılan işlemler damga vergisi ve harçtan istisnadır.

Ar-Ge Merkezi veya Tasarım Merkezi Belgesine sahip işletmeler ile destek kapsamına alınmış olan rekabet öncesi işbirliği projeleri kapsamında ithal edilen eşya; Ar-Ge, yenilik veya tasarım ile ilgili faaliyetlerde kullanılmak üzere Bakanlığın uygun göreceği eşyalardan oluşur.

Bu istisnadan yararlanacak Ar-Ge ve tasarım merkezi işletmeler, başvurularını Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Tek Pencere Sistemi E-Başvuru Uygulaması üzerinden Genel Müdürlüğe gönderir. Genel Müdürlük başvuruyu değerlendirir, uygun bulması halinde söz konusu başvuruyu aynı iş günü içinde onaylayarak gümrük işlemlerinde kullanılmak üzere Tek Pencere Sistemi üzerinden Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bildirir. Genel Müdürlük gerekli görmesi halinde başvuru hakkında görüş almak üzere konusunda uzman en az bir izleyici görevlendirebilir.

Ar-Ge ve tasarım merkezi dışında ancak Kanun kapsamındaki Ar-Ge, yenilik ve tasarım projeleri sahibi işletmeler, desteği veren kurum veya kuruluşa ya da Kanunda belirtilen vakıflara, uluslararası fonlar tarafından desteklenen Ar-Ge, yenilik ve tasarım projeleri için ise TÜBİTAK'a başvuru yapar. İşletmeler, başvuru yaptıkları kurum veya kuruluşun belirleyeceği uygulama süreçlerine göre bu istisnadan yararlandırılır.

E.6 Temel Bilimler Desteği

Temel bilimler alanlarında en az lisans derecesine sahip Ar-Ge personeli istihdam eden Ar-Ge merkezlerine, bu personelin her birine ödedikleri aylık ücretin o yıl için uygulanan asgari ücretin aylık brüt tutarı kadarlık kısmı, kamu personeli hariç olmak üzere iki yıl süreyle, Bakanlık bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.

Bu kapsamda her bir Ar-Ge merkezinde destekten yararlanacak personel sayısı, ilgili ayda Ar-Ge merkezinde istihdam edilen toplam personel sayısının yüzde onunu geçemez. Bu sayının küsuratlı çıkması halinde tama iblağ edilir.

Bu destekten yararlanılabilmesi için istihdam edilecek personelin 1.3.2016 (dahil) tarihinden sonra işe alınması ve ilgili işletmede ilk kez istihdam edilmesi esastır. İşletme, bu destek kapsamında istihdam ettiği personelin işe alınması ve işten ayrılması durumları ile ilgili hususları Bakanlığa yazılı veya elektronik ortamda bildirmekle yükümlüdür.

Bu desteğe ilişkin yapılacak ödemeler, destek kapsamındaki personele ilişkin sigorta prim gün sayısı dikkate alınarak Bakanlıkça aylık dönemler halinde gerçekleştirilir.

Bu madde kapsamında ödemelerin yapılabilmesi için, yukarıdaki şartların sağlandığını ve işletme tarafından ilgili personele dönem ücretlerinin ödendiğini gösteren raporun Bakanlığa sunulması gerekir. Bakanlıkça uygun görülen tutar, raporun teslim edildiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar işletmenin bildirdiği banka hesabına ödenir.

Bakanlık tarafından ödenen destek tutarı, işletme tarafından pasifte özel bir fon hesabına alınır ve aşağıda açıklanan hibe niteliğinde değerlendirilir.

E.7 Tasarım Tescil Desteği

Türk Tasarım Danışma Konseyinin önerileri doğrultusunda Bakanlık tarafından belirlenen kriterlere haiz tasarım yarışmalarında sergilenen tasarımların tescil giderleri, Bakanlık bütçesine konulacak ödenek imkânları çerçevesinde geri ödemesiz olarak desteklenebilir. Bu desteğin uygulanmasına ilişkin hususlar Bakanlıkça hazırlanan Tasarım Tescil Desteği Uygulama Usul ve Esaslarında belirtilir.

E.8 Siparişe Dayalı Ar-Ge, Yenilik ve Tasarım Faaliyetlerinde Ar-Ge ve Tasarım İndirimi

Kanun kapsamında Ar-Ge ve tasarım merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürüttükleri Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım faaliyetleri Kanunda belirtilen indirim, istisna, destek ve teşvik unsurlarından yararlanabilir.

Ar-Ge veya tasarım merkezleri tarafından siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak yapılan harcamaların sadece yüzde ellisi bu merkezler tarafından, bu harcamaların kalan yüzde ellisi ise siparişi veren gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, Ar-Ge ve tasarım indirimi olarak dikkate alınabilir. Bu uygulama, 1.3.2016 tarihinden sonra verilen siparişler dolayısıyla ortaya çıkacak Ar-Ge ve tasarım indirimleri için geçerlidir.

Sipariş verenin gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyetinin olmaması halinde Ar-Ge veya tasarım harcamasının tamamı Ar-Ge veya tasarım merkezi tarafından indirilebilir. Bu kapsamda, Türkiye’de verilen gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde Ar-Ge ve tasarım indirim hakkına sahip olmayan kişilerce verilen sipariş üzerine yapılan projelerde, indirim hakkının tamamı Ar-Ge veya tasarım merkezi tarafından kullanılır. Sipariş verenler, Ar-Ge ve tasarım indirimi ile sipariş verilmesine ilişkin kâğıtlara ait damga vergisi istisnası dışında kalan bu Kanun kapsamındaki diğer teşvik ve destek unsurlarından yararlanamaz.

Her bir geçici vergilendirme ve hesap dönemi itibarıyla yararlanılabilecek toplam Ar-Ge ve tasarım indirimi tutarının yarısı, Ar-Ge merkezi veya tasarım merkezi tarafından beyanname verme sürelerinin başlangıcından önce siparişi verene yazılı olarak bildirilir.

E.9 Teknogirişim Sermayesi Desteğinde Ar-Ge ve Tasarım İndirimi

5746 sayılı Kanun kapsamında teknogirişim sermayesi desteğinden faydalananlara, bu desteğe konu projelerinin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin beyan edilen gelirin veya kurum kazancının yüzde onunu ve öz sermayenin yüzde yirmisini aşmayan kısmı, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanununa göre kurum

Sirküler No :409-2017/2

Sirküler Tarihi :20.01.2017

AKTİF YEMİNLİ MALİ
MÜŞAVİRLİK A.Ş.

kazancının tespitinde indirim konusu yapılabilecektir. İndirim konusu yapılacak tutar yıllık olarak 500.000 Türk Lirasını aşamaz. İndirim uygulamasından geçici vergi dönemleri itibarıyla da yararlanılabilir.

Gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteğinin, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idaresi tarafından kabul edilmiş iş planına uygun biçimde ve destek başvurusundan sonra ihdas edilmiş ve girişimcinin münferiden veya müştereken temsil ve ilzama yetkili olduğu işletmeye sermaye desteğini sağlayan mükelleflerce kuruluşunda veya sonrasında ortak olmak ve sermaye koymak suretiyle sağlanması zorunludur.

İndirim olarak dikkate alınabilecek tutar, gerçek kişiler açısından sermaye desteğinin sağlandığı takvim yılında elde edilen beyana tabi kazanç ve iratların toplam tutarından geçmiş yıl zararları ve tüm indirim ve istisnalar düşüldükten sonra kalan tutarın yüzde onu ile sınırlıdır. Kurumlar vergisi mükellefleri açısından ise sermaye desteğinin sağlandığı hesap dönemi başındaki öz sermayenin yüzde yirmisini aşmamak koşuluyla kurum kazancının en fazla yüzde onu ile sınırlı olup indirim tutarının tespitinde kurum kazancı olarak ticari bilanço kârı veya zararına kanunen kabul edilmeyen giderler eklenmek ve geçmiş yıl zararları ile varsa tüm indirim ve istisnalar düşülmek suretiyle bulunan tutar [Ticari bilanço kârı (zararı) + kanunen kabul edilmeyen giderler - geçmiş yıl zararları - tüm indirim ve istisnalar] dikkate alınacaktır.

Sermaye desteğinin sağlandığı dönemde herhangi bir suretle indirime konu edilemeyen tutarın izleyen hesap dönemlerine devretmesi mümkün bulunmamaktadır.

Teknogirişim sermayesi desteğine konu projelerin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin iki yıl içerisinde ilgili projenin finansmanında kullanılmayan kısmı için, indirim dolayısıyla sermaye desteğini sağlayan söz konusu mükellefler adına zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.

E.10 Ar-Ge ve Tasarım Faaliyetlerine Yapılan Nakit Desteklerin İzlenmesi

Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerinde bulunanların, kamu kurum ve kuruluşları, kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar ile uluslararası fonlardan aldıkları hibe destekler, desteğin tabi olduğu mevzuat hükümlerine uygun olarak özel bir fonda izlenir. Bu fonda yer alan tutarlar, Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanununa göre vergiye tabi kazancın tespitinde gelir, Ar-Ge ve tasarım indirimi tutarının tespitinde Ar-Ge, yenilik ve tasarım harcaması olarak dikkate alınmaz. Bu fonun elde edildiği hesap dönemini izleyen beş yıl içinde sermayeye ilave dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi hâlinde, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler vergi ziyai cezası ve gecikme faiziyle birlikte işletmeden tahsil edilir.

Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerinde bulunanların, kamu kurum ve kuruluşları, kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu

Sirküler No :409-2017/2

Sirküler Tarihi :20.01.2017

AKTİF YEMİNLİ MALİ
MÜŞAVİRLİK A.Ş.

kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar ile uluslararası fonlardan aldıkları geri dönüşlü destekler bu kapsamda değerlendirilmez.

E.11 Şartların İhlali, Destek ve Teşviklerin Amacı Dışında Kullanılması

İşletmeler, Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında verdiği tüm bilgi ve belgelerin gerçeğe uygun olduğunu kabul ve taahhüt ederler; bu kapsamda gerçeğe uygun bilgi ve belge sunulmaması; projelerin, işletmelerin kasıt, kusur veya ihmali sonucu iptal edilmesi Kanun hükümlerinin ihlali sayılır.

Kanun hükümlerinin ihlali veya destek ve teşvik unsurlarının amacı dışında kullanılması durumunda, zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyayı doğmuş sayılır ve ziyasına uğratılmış vergiler gecikme faizi ve vergi ziyayı cezasıyla birlikte tahsil edilir.

Sağlanan vergi dışı destekler ise 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ve gecikme zammı uygulanmak suretiyle tahsil edilir.

Bilginize sunulur.

Aktif YMM A.Ş.